51898

Haydar ALTINTAŞ
İzmir Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 21.10.2026

Haydar ALTINTAŞ
İzmir Milletvekili

Türkiye genelinde tarımsal üretim yapan çiftçilerimiz, akaryakıt, kimyevi gübre, tohum, zirai ilaç ve sulama elektriği maliyetlerinde yaşanan fahiş artışlar nedeniyle tarihin en ağır ekonomik dar boğazlarından birini yaşamaktadır. 2026 üretim yılı için açıklanan bitkisel üretim ve temel destek (mazot ve gübre) birim fiyatları, sahadaki reel girdi enflasyonunu karşılamaktan oldukça uzaktır. Üretim maliyetleri katlanarak artarken açıklanan desteklerin dekar başına karşılığı, çiftçinin yalnızca traktörünün deposunu doldurmaya dahi yetmemektedir.

Öte yandan, tarımsal üretim maliyetlerini finanse etmekte zorlanan üreticilerimiz Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri'nden kullandıkları sübvansiyonlu kredilerin geri ödemelerinde büyük tıkanıklık yaşamaktadır. Yüksek faiz ortamı, kredi vadelerinin darlığı ve tarımsal gelirdeki düşüş nedeniyle binlerce çiftçimiz takibe düşmüş; Ege ve Güney Marmara başta olmak üzere Türkiye'nin dört bir yanında üretim araçlarına ve tarım arazilerine yönelik icra işlemleri hız kazanmıştır. Çiftçinin toprağına küstüğü, genç nüfusun tarımdan koptuğu bu tablo, ülkemizin gıda egemenliği açısından büyük bir ulusal güvenlik tehdidine dönüşmektedir.

Tarım Kanunu'nun 21. maddesinde açıkça belirtilen "Tarımsal destekleme finansmanı için bütçeden ayrılacak kaynak gayrisafi millî hasılanın yüzde birinden az olamaz" hükmünün uygulanmaması, çiftçimizin uğradığı mağduriyetin en somut idari kanıtıdır.

Bu çerçevede;

1) 2025 ve 2026 yıllarında Türkiye genelinde Tarım Kredi Kooperatifleri ile Ziraat Bankası'na olan borçlarını ödeyemediği için yasal takibe intikal eden, tarlasına veya traktörüne haciz konulan çiftçi sayısı kaçtır?
2) Mazot, kimyevi gübre ve tohum gibi temel tarımsal girdilerde son iki yılda yaşanan ortalama maliyet artış oranı ile 2026 yılı için belirlenen Temel Destek (mazot ve gübre) artış oranı arasındaki fark nedir? Bakanlığınız bu desteklerin girdi maliyetlerinin en az yüzde 50'sini karşılamasına yönelik bir güncelleme yapacak mıdır?
3) 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 21. maddesinde yer alan bütçeden ayrılacak tarımsal destek tutarının GSMH'nin en az %1'i olması kuralına 2026 yılı bütçesinde neden uyulmamıştır? 2026 bütçesinde tarımsal desteklemelerin GSMH'ye fiili oranı nedir?

Haydar ALTINTAŞ
İzmir Milletvekili

4) Küçük aile işletmelerinin üretimden kopmasını önlemek amacıyla, çiftçilerimizin kamu bankaları ve Tarım Kredi Kooperatifleri'ne olan tarımsal kredi borçlarının faizlerinin silinerek anaparanın uzun vadeli ve faizsiz olarak yeniden yapılandırılmasına dair bir çalışma yürütülmekte midir?
5) Tarımsal sulamada kullanılan elektrik tarifelerinde üreticilere yönelik ilave bir sübvansiyon, indirimli tarife veya KDV muafiyeti getirilmesi planlanmakta mıdır?
6) Çiftçinin üretim sezonu başında borçlanmasını engellemek amacıyla, tarımsal destekleme ödemelerinin ürün ekim ve hasat takvimine uygun olarak peşin veya avans şeklinde ödenmesine dönük bir mekanizma oluşturulacak mıdır?